XII. Numizmatika
Numismatics

● *Lobis*
Hoard

1 – Pakruojis (žr. X)
2 – Ročkiai
3 – Slėpsniai (žr. VII)
4 – Vilnius (ir IX)

Eduardas Remecas

Vilniaus žemutinės pilies monetų kompleksas

2008 m. atliekant archeologinius tyrimus Vilniaus žemutinės pilies teritorijoje buvo rastas vienas nedidelis monetų kompleksas (apie 1394 / 2008 09 15). Tai jau 20-asis monetų kompleksas, rastas per 20 Valdovų rūmų ir Žemutinės pilies teritorijos tyrimų metų.

Monetų kompleksas rastas 2008 m. rugsėjo 15 d. atliekant archeologinius tyrimus plote tarp Valdovų rūmų Š korpuso ir I oficinos (dabar LNM ekspozicijų pastatas) P galo (tyrinėjo Povilas Blaževičius). Monetos aptiktos metalo detektoriumi apie 4 m į R nuo gynybinės sienos ir apie 9 m į P nuo I oficinos P galo, apie 5,5 m gylyje, juodų žemių sluoksnyje. Visos monetos rastos vienoje vietoje, o 2 iš jų buvo sulipusios. Iš viso rastos 7 monetos. Monetas nuvalius ir konservavus (darbus atliko LNM Restauravimo centras) paaiškėjo, kad visos monetos yra vieno tipo. Tai Jogailos LDK denarai su averse esančiu raiteliu, o reverse – su dvigubu kryžiumi skyde. Trys iš šių monetų yra su 1 atmainos raiteliu (masė – 0,426 g, 0,350 g, 0,202 g), po vieną su 2 ir 5 atmainos – (masė – 0,275 g), (masė – 0,430 g) ir dviejų monetų tipai tiksliai nenustatyti. Viena iš jų yra arba 1, arba 3 atmainos (masė – 0,426 g). Šios Jogailos monetos yra datuojamos apie 1388–1392 m. Monetos, matyt, buvo kapšelio–piniginės turinys, tačiau nei audinio, nei odos aptikti nepavyko. Monetų pametimą ar išmetimą galima būtų sieti su 1394 m. pilies puolimu.

Pažymėtina, kad monetų kompleksas buvo rastas vietoje, kurioje yra buvusi griova. Monetos rastos žemiausiame griovos lygyje. Toje pat griovoje anksčiau rasti ir dar du to paties laikotarpio monetų kompleksai (2002 ir 2007 m.), tačiau jie į griovą pateko jau vėlesniais laikais ją užverčiant.

A set of coins from Vilnius Lower Castle

The article presents information about a set of late 14th-century coins (c.1394 / 15 September 2008) found in the territory of Vilnius Lower Castle in 2008. This set of coins (the former contents of a wallet – pouch) consisted of seven coins, GDL denarii minted during the reign of Jogaila in around 1388–1392.

Ernestas Vasiliauskas,
Saulius Bieliauskas

Ročkių lobis

2008 m. Jankūnų kaimo gyventojas Ročkių kaime rado XVII a. pradžios sidabrinių monetų (195 vienetai) lobį (1621–1622 / 2008) (1 pav.). Monetos rastos arime, buvusio kaimo vietoje. 2006 m. kaimavietėje žvalgymų metu buvo rasta XVII–XVIII a. žiestos kaimiškos keramikos (*ATL 2006 metais*, V., 2007, p. 492), surinkti duomenys apie akmenį smailiadugniu dubeniu (*ATL 2005 metais*, V., 2007, p. 405, CV pav.).

Lobį sudarė Zigmanto III Vazos Rygos 1589–1621 m. šilingai (136 vienetai) bei 1621 m. pusantrokas, LDK 1620–1621 m. dvidenariai (10 vienetų) bei 1614 m. šilingas, Lenkijos 1620 m. (2 vienetai) ir 1622 m. (1 vienetas) dvidenariai, 1616–1619 m. šilingai (13 vienetų) bei jų klastotės (2 vienetai), 1615–1620 m. pusantrokai (21 vienetas.) (2:2, 3 pav.),